

ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА
СОФИЯ

04-27-2023

Вх. № 13475/23

Изм. № 447/47.12023г.

ДО
СОФИЙСКА ГРАДСКА
ПРОКУРАТУРА

**СЪОБЩЕНИЕ ЗА ИЗВЪРШЕНО
ПРЕСТЪПЛЕНИЕ**

на основание чл. 205, ал. 1 и 209, ал. 2 от
Наказателно-процесуалния кодекс

От
Фондация „АНТИКОРУПЦИОНЕН
ФОНД“, ЕИК 177101397, представлявана
от Бойко Христов Станкушев - директор
Адрес за кореспонденция: гр. София 1000,
ул. „Княз Борис I“ 71, офис 2
acf@acf.bg

УВАЖАЕМА/И ГОСПОЖО/ГОСПОДИН ПРОКУРОР,

Сезираме Ви, с оглед изложените по-долу, според нас, данни за извършени престъпления по **чл. 319а и следващите от Наказателния кодекс (НК)**.

В хода на гр. дело № 20/2022 г. по описа на 5-членен състав на ВКС и ВАС, образувано по жалби срещу Решение на Избирателната комисия от 26.06.2022 г., с което са обявени за избрани членове на Висшия съдебен съвет (ВСС) от квотата на съдиите, са събрани писмени доказателства и е прието заключение на назначена компютърно-техническа експертиза, които съдържат данни за извършени неправомерни намеси в информационната система за електронно дистанционно гласуване в изборите за членове на ВСС от квотата на съдиите през 2022 г.

Посочената система, съгласно § 78, ал. 1 от ПЗР към ЗИДЗСВ /обн. ДВ, бр. 28/2016 г., изм. ДВ, бр. 49/2018 г./, е внедрена с Решение по т. 29 от Протокол № 44/1.12.2016 г. на пленума на ВСС за използване в изборите за членове на ВСС от общите събрания на съдиите, прокурорите и следователите. Редът за използване на системата е установен в Правилата за провеждане на избори за членове на ВСС от съдиите, прокурорите и следователите, приети с решение на пленума на ВСС по протокол № 7/17.02.2022 г. /Правилата/.

В хода на горепосоченото дело са събрани данни за следните действия, представляващи неправомерно използване на информационната система за електронно дистанционно гласуване в изборите за членове на ВСС:

1. Неправомерен достъп до системата от неоправомощено лице и използване на чужди данни за достъп при упражняване на активно избирателно право

1. 1. В хода на горепосоченото дело са изискани от ВСС и приобщени след получаването им писмени материали за подадени в хода на изборите на членове на ВСС от общото събрание на съдиите сигнали за затруднения при електронното дистанционно гласуване. Сред представените от ВСС писмени материали се съдържат данни за подаден на 26.06.2022 г. сигнал от съдия Танка Цонева от Софийски районен съд за невъзможност от нейна страна да гласува, използвайки линка и паролата, съдържащи се в получения от нея по реда на чл. 9, ал. 5 от Правилата индивидуален талон за гласуване **/Приложение № 1/**.

Видно е от изпратените от ВСС писмени материали, че след извършена проверка по сигнала ѝ, съдия Танка Цонева е уведомена, че вече е гласувано с нейния талон, като това очевидно е станало от различно от нея лице.

Използването на талон за гласуване чрез информационната система за електронно дистанционно гласуване при избора на членове на ВСС от лице, различно от гласоподавателя, на който е издаден съответният талон, представлява неправомерен по смисъла на чл. 36, ал. 1 от Правилата достъп до информационната система, осъществен чрез използване на код **/индивидуален линк/** и парола, което сочи осъществен състав на престъпление по **чл. 319б, ал. 4, вр. ал. 1 от НК**. Наличието у съответния деец на съдържащите се в издадения на съдия Танка Цонева талон за електронно дистанционно гласуване в изборите за членове на ВСС, нейни код **/индивидуален линк/** и парола, сочи осъществяване и на състава на престъпление по **чл. 319д, ал. 1 от НК**, което е направило възможно използването на кода и паролата за гласуване от различно от съдия Цонева лице.

Установяването на лицето, което е осъществило неправомерния достъп до информационната система за електронно гласуване за членове на ВСС с данните от талона на съдия Танка Цонева, а чрез него и на лицето/лицата, които са го снабдили с кода и паролата от нейния талон, не би следвало да представлява особена техническа трудност, доколкото в публикуваните на интернет страницата на ВСС <https://vss.justice.bg/page/view/5547/> „Въпроси и отговори относно системата за електронно дистанционно гласуване за избор на членове на ВСС“ е посочено: „При неправомерно използване и при необходимост, впоследствие на системно и мрежово ниво може да се направи справка за точния адрес, от който е гласувано и случаят да се разследва“ **/Приложение № 2/**.

1. 2. В хода на производството по гр. дело № 20/2022 г. на смесен състав на ВКС и ВАС е назначена и приета, без да бъде оспорена, компютърно-техническа експертиза **/Приложение № 3/**.

В нея вещите лица са посочили, че в хода на изследването на архивираните от използването на информационната система за електронно дистанционно гласуване данни,

при анализа на записаните IP адреси и информация за браузери на гласоподавателите, са установили „различни аномалии, като: многократно гласуване от един и същ IP адрес; IP адреси, от които се е гласувало дори десетки пъти; последователно гласуване с талони на различни гласоподаватели... , като ... във всички такива случаи, гласуването е ставало от IP адреси, принадлежащи на съдилища.“

При разпита в съдебно заседание на вещите лица, изготвили експертизата, същите конкретизират тази част от заключението си, като посочват, че най-голям брой такива гласувания /около 200/ са били извършени от IP адрес на Върховния административен съд /Приложение № 4/.

При същия разпит вещите лица посочват и друга, забелязана от тях особеност при това последователно гласуване от IP адреса на Върховния административен съд, изразяваща се в това, че същото е наблюдавано като осъществявано в сутрешните часове на първия изборен ден – 25.06.2022 г., и в следобедна на втория такъв ден – 26.06.2022 г., като даденото от страна на представители на администрацията на ВСС възможно обяснение за такова масово гласуване било, че съответните съдии гласували от работните си места.

Като се има предвид така характеризирани от вещите лица „аномалии“ и като се отчете, че съгласно представените от ВСС по същото дело списъци, на 25.06.2022 г. са гласували електронно 62 съдии от ВАС, а на 26.06.2022 г. – 67 съдии, като се отчете и че така гласувалите съдии са могли да използват както мобилните си телефони или други подобни устройства, така и домашните си компютри, и не е било необходимо в неработни дни да гласуват от служебните си компютри в местоработата си, възниква въпросът защо толкова много гласувания са направени чрез IP адрес на Върховния административен съд и дали същите са осъществени лично от титулярите на съответните талони за гласуване? За изясняване на този въпрос, който има значение относно осъществяване на състава на престъпления по **чл. 319б, ал. 4, вр. ал. 1 от НК, респективно по чл. 319д, ал. 1 от НК**, може да се изследват съхранените, според горепосочената експертиза, данни за HTTP/HTTPS комуникация в работните журнали на уеб сървър Microsoft IIS и да се провери дали съответните гласоподаватели са имали достъп до сградата на ВАС в неработните дни 25-ти и 26-ти юни 2022 г.

В допълнение, на заседание на съдийската колегия на ВСС, проведено на 21-ви юни 2022 г., членът на Съвета Атанаска Дишева е споделила (видно от пълния стенографски протокол на заседанието): *„И, колеги, знам в какви неземни грехове ще бъда обвинена във връзка с тези си изказвания, но нека да не мълчим! В публичното пространство се коментира, че административни ръководители на съдилища събират талони на съдии или се канят да го направят. И това внасяне на днешното заседание в свръх последния момент на декларации на съдии в най-големия окръжен съд най-малкото буди съмнение. И апелирам към съдиите, които искат да гласуват по електронен път да гласуват сами или да бъдат така добри да не упълномощават, защото такава възможност не е предвидена, някой друг да го прави вместо тях, а пък административните ръководители да не си и*

помислят да правят подобни действия! Просто, за да отстояваме честта на съдийската професия!“

2. Неправомерно спиране на достъпа до данни в информационната система за електронно дистанционно гласуване

От заключението на назначената по гр. дело № 20/2022 г. на смесен състав на ВКС и ВАС компютърна експертиза **/Приложение № 3/** е установено, че одитните логове **/журнали/** на базата данни и таблиците, в които се съхраняват резултатите от гласуването, не са били включени по време на изборните дни, по която причина и вещите лица не са могли да проверят дали са извършвани действия по изтриване, модифициране или добавяне на гласове.

Съгласно публикуваните на интернет страницата на ВСС „Въпроси и отговори относно системата за електронно дистанционно гласуване за избор на членове на ВСС“ **/Приложение № 2/**, „Във връзка с изискването на чл. 54 **/от Правилата/** е предвидено запазване на самите виртуални машини и съдържащите се в тях логове и бази данни, така че при необходимост в последствие да могат да се направят съответните експертизи по отношение на сигурност и външно вмешателство.“; „Всички машини и бази данни на физическо, логическо, мрежово, системно и приложно ниво са с предвидени и включени логове и при необходимост в последствие могат да бъдат одитирани.“; „Въпросните логове **/на всички машини и бази данни на физическо, логическо, мрежово, системно и приложно ниво/** са включени на ниво физическа/виртуална машина и мрежова инфраструктура и представляват стандартна процедура, свързана със сигурността и евентуални опити за неправомерен достъп.“ Всички тези отговори по недвусмислен начин сочат, че информационната система за дистанционно електронно гласуване за избор на членове на ВСС е била с предвидени да бъдат включени съответните логове, които да дадат възможност за последваща проверка за евентуално неправомерно вмешателство.

Съхраняването на журналните файлове **/логове/**, съдържащи подробна информация за проследяване на действията от потребителите на системата, е посочено като функция на системата и в представения по горепосоченото дело от ВСС доклад по назначения от него одит на същата система **/Приложение № 5/**.

При проведените през 2017 г. избори за членове на ВСС съответните одитни логове не са били изключени и именно извършената проверка на същите логове от назначената по гр. дело № 34/2017 г. на 5-членен състав на ВКС и ВАС съдебно-техническа експертиза **/Приложение № 6/** е направила възможно формиране на заключение за липса на данни за осъществен нерегламентиран достъп до системата за електронно гласуване, заключение, възприето и в постановеното по същото дело решение **/Приложение № 7/**.

Така посочените обстоятелства водят до извод за извършени действия по целенасочено невключване на одитните логове **/журнали/** на базата данни и таблиците, в които се съхраняват резултатите от гласуването на информационната система за електронно

дистанционно гласуване при избора на членове на ВСС от общото събрание на съдиите през 2022 г., което е направило невъзможно съхраняване на данни от информационната система, които е било предвидено да бъдат съхранявани и при необходимост проверявани за осъществяване на неправилен достъп до системата. За да се установят лицата, които са извършили съответните действия и дали същите действия са били правомерни или не, е необходимо разследване за извършено престъпление по чл. 319б, ал. 1, респективно ал. 2 от НК.

3. Неправомерен достъп до базата данни и таблиците, в които се съхраняват резултатите от гласуването

От заключението на назначената по гр. дело № 20/2022 г. на 5-членен състав на ВКС и ВАС компютърна експертиза /Приложение № 3/ е установено, че по време на изборния ден са правени няколко междинни архива на различните бази данни на изследваната информационна система. Съгласно същото заключение, сред поддържаните от системата бази данни са и таблици, в които се съхраняват резултатите от гласуването.

Съгласно разпоредбата на чл. 42, ал. 1 от Правилата, едва след приключване на изборния ден се генерират резултатите от гласуването в секцията за електронно дистанционно гласуване, без в други разпоредби от същите правила да е предвидено извличане на междинни архиви от резултатите от гласуването, по време на изборния ден.

Така установените обстоятелства изискват изясняване дали междинните архиви от различните бази данни от системата за електронно дистанционно гласуване са включвали и извлечени данни от таблиците, в които са се съхранявали резултатите от гласуването. Ако това бъде установено, би се касаело за осъществяване на престъпление по чл. 319а, ал. 1 от НК, доколкото осъществяването на такъв „междинен“ достъп до данните за резултатите от електронното дистанционно гласуване се явява неправомерно по смисъла на Правилата.

Считаме, че така изложените в сигнала ни данни са достатъчни, за да бъде образувано наказателно производство.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение № 1: Извадка от комуникация между съдия и администрацията на ВСС по повод невъзможност за гласуване (5 листа);

Приложение № 2: Въпроси и отговори относно системата за електронно дистанционно гласуване за избор на членове на ВСС (6 листа);

Приложение № 3: Съдебно-техническа (компютърна експертиза) по гр. дело № 20/2022 г. (12 листа);

Приложение № 4: Протокол от съдебно заседание (6 листа);

Приложение № 5: Доклад по назначен от ВСС одит на системата за електронно дистанционно гласуване (15 листа);

Приложение № 6: Съдебно-техническа (компютърна експертиза) по гр. дело № 34/2017 г. (5 листа);

Приложение № 7: Решение по гр. дело № 34/2017 г. (8 листа).

04.07.2023

Гр. София

С уважение,

БОЙКО СТАНКУШЕВ

